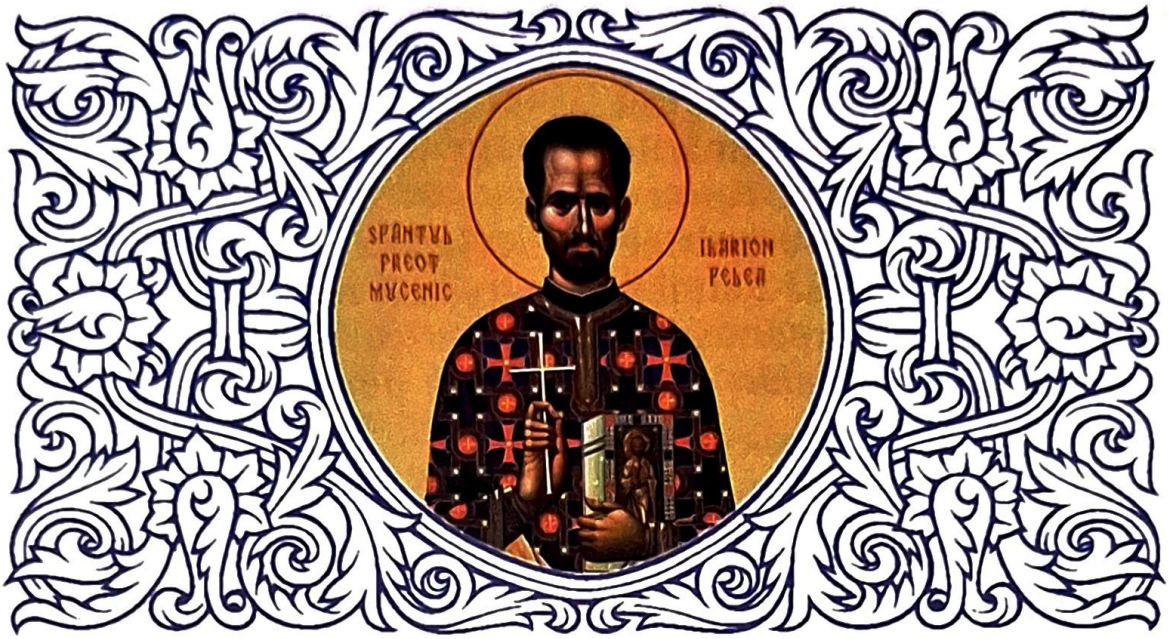

SLUJBA SFÂNTULUI PREOT MUCENIC ILARION FELEA

(18 septembrie)*

La Vecernia Mică

La Doamne strigat-am..., se pun Stihirile pe 4, glasul al 4-lea, podobie: *Cel ce ai fost chemat de sus...*

Asemănându-te ocrotitorului tău, Sfântul Cuvios Ilarion cel Nou, ai avut viață neîntinată, curaj în mărturisire, răbdare, blândețe și dragoste adevărată, dobândind astfel credință și nădejde tare în atotputernicul Dumnezeu, și, ca un adevărat păstor, ai viețuit între păstoriții tăi, pururea făcându-te pildă de bună viețuire pentru ei, fericite Părinte Ilarion; roagă-te pentru sufletele noastre (de două ori).

Povățuitor făcându-te celor ce ucenicesc în cunoașterea teologiei, Părinte Ilarion, întărește-i pe aceștia, cu harul rugăciunilor tale către Dumnezeu, ca să dobândească puterea înțelegerii tainelor dumnezeiești din înălțimea teologiei celei de sus, unde sălășluiești cu aleșii mărturisitori ai lui Hristos.

Dorind după Dumnezeu, ai pătimit în temnițele grele ale Gherlei și Aiudului, multrăbdătorule, Părintele nostru Ilarion, și te-ai asemănat sfinților purtători de chinuri. Pentru aceasta, dreaptă răsplătire

---

* Slujba, alcătuită de Pr. prof. univ. dr. Cristinel Ioja, Pr. conf. univ. dr. Lucian Farcașiu și Protos. lect. univ. dr. Nicolae Tang, a fost avizată de *Sinodul mitropolitan al Mitropoliei Banatului* și de *Comisia teologică, liturgică și didactică a Sfântului Sinod* și aprobată prin hotărârea nr. 10.641 luată în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 25 octombrie 2024.

ai dobândit de la Hristos, Cel ce te-a primit în cămările cerești și ți-a dăruit cununa împărătească a muceniciei. Roagă-te ca și noi să-I slujim Mântuitorului cu credincioșie și dragoste până la sfârșit.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Viața ta a strălucit ca un Tabor prealuminos, că te-ai făcut păstor și învățător al turmei lui Hristos, cu viețuirea ta cea plină de sfințenie, cu învățătura ta cea plină de dumnezeiască lumină, din Teologia cea de sus înrâurită și cu mărturisirea cea prin pătimire, după pilda sfinților celor din vechime. Ca un povățuitor duhovnicesc, plin de har și de putere te-ai arătat în vremurile din urmă, Părintele nostru Ilarion. Roagă-te lui Hristos-Dumnezeu pentru noi, cei ce cu dragoste și cu bucurie duhovnicească săvârșim sfântă pomenirea ta.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 6-lea:

Crucea Ta cea cu patru brațe înălțându-se astăzi, Hristoase Dumnezeule, cele patru margini ale lumii le sfințește și fruntea credincioșilor împreună se înalță, sfărâmând coarnele viclenilor demoni. Mare ești, Doamne, și minunat întru lucrările Tale, slavă Ție!

LA STIHOAVNĂ

Stihirile glasul al 2-lea,
podobie: *Casa Efratului...*

Viața ta ca o grădină duhovnicească se arată pentru noi, cei ce cu dragoste săvârșim sfântă pomenirea ta, Părinte Ilarion, dându-ne pildă de urmare a lui Hristos.

Stih: Prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile sale *(Psalm* 15: 3*)*.

Nu cruce de lemn ți-a însemnat mormântul, ci purtarea Crucii lui Hristos prin pătimire, care te-a mutat la cele cerești, unde cu sfinții și drepții sălășluiești.

Stih: Dreptul ca finicul va înflori și precum cedrul din Liban se va înmulți *(Psalm* 91: 12*)*.

Mărturisit-ai pe Hristos Domnul prin cuvintele și pătimirile tale, Sfinte Ilarion, Părintele nostru. Dă-ne și nouă puterea de a-L mărturisi pe El în toată vremea.

Slavă..., Și acum...,
a Praznicului, asemenea:

Astăzi lemnul Crucii slăvit s-a arătat. Astăzi Adam, care prin lemn a căzut, iarăși, prin lemn s-a ridicat și demonii s-au înfricoșat. Atotputernice Doamne, slavă Ție!

TROPARUL Sfântului, glasul 1:

Cuvântul Evangheliei ai mărturisit, vrednic slujitor

fiind turmei tale, și spre Taborul cel ceresc ai alergat, Pătimirii Domnului urmând. Pentru aceasta, te și veselești de slava Dumnezeirii, Părintele nostru Ilarion. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să miluiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum...,
a Praznicului, același glas:

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Ectenia întreită scurtă și Otpustul mic.

La Vecernia Mare

După obișnuitul Psalm, cântăm Fericit bărbatul..., starea întâi, iar de va fi sâmbătă seara, Catisma toată.

La Doamne, strigat-am..., se pun Stihirile pe 8: 3 ale Praznicului și 5 ale Sfântului Ilarion.

Stihirile Praznicului, glasul 1, podobie: *Ceea ce ești bucuria...*

Lemnul mântuirii noastre, care acum se înalță, pe care Și-a pironit mâinile de bunăvoie Hristos, Viața tuturor, pe toți credincioșii ne cheamă să prăznuim în cântări și să ne închinăm cu glasuri locului celui dumnezeiesc de sub picioarele Lui.

Veniți, credincioșilor, să săvârșim pomenirea înnoirilor lăcașului Învierii, prin care a strălucit celor din întuneric mare lumină de viață și de nestricăciune și, înălțând lemnul Crucii cel de viață dătător, să ne închinăm Mântuitorului Hristos.

Marele Moise odinioară întinzându-și mâinile către înălțime, în Muntele Sinai, însemna Crucea Ta, Hristoase Dumnezeule, care astăzi se înalță și sfințește pe toți cei de pe pământ, cei ce printr-însa cu credință se închină Ție.

Stihirile Sfântului Ilarion,
glasul al 4-lea, însuși glasul:

Avut-ai ca pildă de lucrare preoțească pe părintele tău trupesc, învățând de la el rugăciunea de toată vremea și dragostea jertfelnică pentru păstoriții tăi, și, jertfindu-te pentru ei, lucrat-ai pentru mântuirea lor, povățuindu-i în cele duhovnicești și sfințindu-i cu binecuvântările tale, Sfinte Ilarion, Părintele nostru, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască și sufletele noastre, ale celor ce cu dragoste cinstim sfântă prăznuirea ta.

Făgăduit-ai lui Hristos, în ziua hirotoniei tale, că vei lucra pentru Dumnezeu și pentru păstoriții tăi neîncetat

și că vremea vieții tale o vei cheltui pentru Biserică și întru cugetarea la cele sfinte, agonisindu-ți astfel bună comoară duhovnicească, din care a izvorât mulțimea înaltelor tale învățături. Din acestea ne hrănim și noi, cei ce cu dragoste cinstim chipul tău de adevărat părinte și cuvântător de Dumnezeu.

Învățat-ai, Părinte Ilarion, prin cuvânt și prin pilda vieții tale, că Domnul Iisus este comoara cea mai de preț a vieții noastre și că pe El a-L urma este lucru desăvârșit. Pentru aceasta, veșnică răsplătire ai dobândit în cămările cerești de la Hristos, Izvorul Teologiei, Cel ce te-a așezat în ceata cuvântătorilor de Dumnezeu, Căruia roagă-te pentru noi, cei ce cu dragoste alergăm astăzi la sfântă icoana ta, cerându-ți ajutorul.

Propovăduit-ai, Părinte Ilarion, că a urma Crucii lui Hristos este chemarea vieții fiecărui creștin și că pe crucea nevoințelor duhovnicești suindu-ne, Stăpânului tuturor ne asemănăm și de la El ajutor dobândim. Roagă-te pururea să ne dăruiască puterea de a-I sluji Lui neîncetat, plini de credință și de jertfelnicie, urmând pilda vieții tale, pătimitorule al Domnului.

Hristos te-a întărit în pătimirile tale, că pe El L-ai slujit în Biserică și în temniță, făcându-I altar din întunecimea și răceala închisorii, unde te-a hrănit, la vreme de foame și de sete, cu mâncarea duhovnicească și cu băutura sfântă a dumnezeieștilor Sale învățături. Roagă-te și pentru noi, cei învăluiți în noianul ispitelor, ca să dobândim de sus milă și har, spre a putea răbda necazurile vieții cu bucurie, asemenea ție, mult pătimitorule.

Slavă..., glasul al 4-lea:

Înalt cugetător în cele ale teologiei, tâlcuitor al Sfintelor Scripturi, învățător al dogmelor Bisericii, următor al Sfinților Părinți, slujitor al Tainelor Sfinte, împotrivitor al ereziilor și trăitor al vieții în Hristos te-ai arătat, Sfinte Ilarion, Părintele nostru. Drept aceea, dăruiește-ne și nouă, celor ce săvârșim sfântă pomenirea ta, cunoașterea și înțelegerea tainelor credinței ortodoxe, prin rugăciunile tale.

Și acum..., a Prazncului, același glas:

Lucrarea cinstitei Crucii Tale, Hristoase, mai înainte închipuind-o Moise, a biruit pe potrivnicul Amalec, în pustiul Sinai; că, atunci când

își întindea mâinile în chipul crucii, se întărea Israel. Iar acum, săvârșirea lucrurilor la noi s-a plinit: astăzi Crucea se înalță și demonii fug; astăzi toată făptura din stricăciune s-a izbăvit, că toate darurile prin Cruce ne-au strălucit nouă. Pentru acesta, bucurându-ne toți, cădem înaintea Ta, zicând: Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, slavă Ție!

VOHOD: Lumină lină...

Vohod cu cădelnița, Lumină lină...

PROCHIMENUL ZILEI

PAREMIILE

Din *Prorocia lui Isaia* citire
(43: 9-14)

Acestea zice Domnul: Neamurile toate să se adune laolaltă şi să se strângă căpeteniile lor! Cine va da de ştire despre acestea sau cine va vesti vouă cele dintru început? Să-şi aducă martorii şi să dovedească și să grăiască adevărul. Fiți Mie martori și vă voi fi și Eu martor, zice Domnul Dumnezeu, şi sluga Mea pe care am ales-o, ca să ştiţi, să credeți şi să înțelegeți că Eu sunt; înainte de Mine n-a fost Dumnezeu şi nici după Mine nu va fi! Eu sunt Dumnezeu şi nu este Mântuitor afară de Mine! Eu sunt Cel ce am vestit și Cel ce am mântuit şi Cel ce v-am certat, ca să nu fie între voi dumnezeu străin. Voi sunteți martorii Mei și Eu sunt Domnul Dumnezeu dintru început și nimeni nu poate să iasă de sub puterea Mea. Ceea ce fac Eu, cine poate strica? Aşa zice Domnul Dumnezeu, Izbăvitorul vostru, Sfântul lui Israel.

Din *Înțelepciunea lui Solomon* citire
(3: 1-9)

Sufletele dreptților sunt în mâna lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor nepricepuți ei au părut că sunt morți și a fost socotită nenorocire ieșirea lor și nimicire plecarea lor dintre noi, dar ei sunt în pace. Și chiar dacă înaintea feței oamenilor au primit chinuri, nădejdea lor este plină de nemurire; și, puțin fiind pedepsiți, cu mari binefaceri vor fi dăruiți, că Dumnezeu i-a încercat și i-a aflat vrednici de El. Ca aurul în topitoare i-a lămurit și ca pe o jertfă de ardere întreagă i-a primit. Și în vremea cercetării lor vor străluci și vor fi ca scânteile ce aleargă pe mirişte. Judeca-vor neamuri și vor stăpâni popoare și Domnul va împărăți peste ei în veci. Cei ce nădăjduiesc spre El vor înțelege adevărul și credincioșii vor rămâne lângă El în

iubire; că har și milă va dărui cuvioșilor Lui și va purta grijă de aleșii Săi.

Din *Înțelepciunea lui Solomon* citire (5: 15 – 6: 3)

Drepții în veci vor fi vii și răsplata lor este întru Domnul, iar Cel preaînalt poartă grijă de ei. Pentru aceasta, vor primi împărăția luminii și cununa frumuseții din mâna Domnului; căci cu dreapta Sa îi va acoperi și cu brațul Său îi va ocroti. Va lua râvna Lui în loc de armă și va întrarma făptura spre izbândă asupra vrăjmașilor. Îmbrăca-Se-va ca într-o platoșă cu dreptatea și Își va pune coif judecata cea nefățarnică. Va lua cuviosia ca pavăză nebiruită și va ascuți cumplita mânie ca o sabie; și lumea va porni război împreună cu El asupra celor fără de minte. Ca niște săgeți bine îndreptate, fulgerele vor porni din nori, ca dintr-un arc bine încordat, și vor lovi la țintă. Și din mânia Sa, ca dintr-o praștie, va fi aruncat noian de grindină. Se va întărâta asupra lor apa mării și râurile îi vor îneca deodată. Va sta împotriva lor duhul Puterii și ca o vijelie îi va risipi. Astfel, fărădelegea va pustii tot pământul și răutatea va răsturna tronurile celor puternici. Auziți, dar, împărați, și înțelegeți! Învățați-vă, judecători ai marginilor pământului! Ascultați, cei ce stăpâniți mulțimi și cei ce vă trufiți cu mulțimea popoarelor. Că de la Domnul s-a dat vouă stăpânirea, și puterea de la Cel Preaînalt.

LA LITIE

Stihirile Sfântului Ilarion, glasul 1:

Ne-ai învățat pe noi, Sfinte Părinte Ilarion, cei ce cu dragoste ne hrănim din frumusețea cuvintelor tale, că teologia este calea unirii cu Dumnezeu în rugăciune și că trebuie să ne sârguim a ne ruga cu adevărat, pentru a ne putea învrednici de bucuria și frumusețea cămărilor cerești, unde strălucești asemeni unui luceafăr.

Învățat-ai pe creștini, Părintele nostru Ilarion, că nu doar casă de zid trebuie să-I facem lui Hristos, ci mai ales casă duhovnicească să ne sârguim a-I întocmi, adunând virtuțile în inima noastră și cetate netrecătoare în ceruri făcându-ne. Roagă-te, Părinte, lui Dumnezeu să ne așeze în bucuria și odihna veșnicei Sale Împărății.

Ne-ai învățat, Părintele nostru Ilarion, că împărtășirea cu Hristos în Dumnezeiasca Liturghie este bucuria cea

adevărată, dorind după Hristos și după Dumnezeieștile lui Taine, sârguindu-ne pururea prin nevoință a ne împărtăși de bogatele și nestricăcioasele Lui daruri. Roagă-te lui Hristos, Părinte, să ne învrednicească de bucuria părtășiei cu El, în odihna Împărăției Sale.

Chip de adevărat mărturisitor pentru Hristos făcându-te, chezășuitor și povățuitor în cele către Dumnezeu păstoriților tăi fiind în tot chipul, măslin al lui Dumnezeu cu adevărat roditor ai fost, Sfinte Ilarion, Părintele și ocrotitorul nostru. Întărește cu crucea suferințelor tale pe toți cei ce cu credință te laudă pe tine, rugându-te pentru mântuirea lor.

Slavă..., a Sfântului, glasul al 6-lea:

Frumusețea învățăturilor tale, Părinte Ilarion, ne luminează pe noi, cei ce cu dragoste alergăm astăzi la izvorul cel viu al dumnezeieștilor învățături ale Bisericii lui Hristos, că dogmele Bisericii le-ai tâlcuit și pe credincioși i-ai povățuit. Roagă-te și pentru noi, ca să avem mintea luminată de credință și puterea de a împlini cuvântul Evangheliei Domnului, spre mântuirea sufletelor noastre.

Și acum..., a Praznicului, glasul 1:

Astăzi, cu adevărat, cuvântul cel de Dumnezeu grăitor al lui David a luat sfârșit; că, iată, lămurit ne închinăm așternutului preacuratelor Tale picioare și, în umbra aripilor Tale nădăjduind, întru tot Îndurate, grăim către Tine: Să se însemneze peste noi lumina feței Tale, fruntea dreptslăvitorului Tău popor înălțând-o, cu înălțarea cinstitei Crucii Tale, Hristoase mult-milostive.

STIHOAVNA

Stihirile Sfântului, glasul al 2-lea:

În ceruri te veselești, Sfinte Ilarion, Părintele nostru, împreună cu marii apărători ai dreptei credințe, că Ortodoxia ai apărat-o de învățăturile ereticilor și ai propovăduit-o tuturor, iar deșartele filosofii ale celor fără de Dumnezeu le-ai surpat prin curatele tale învățături, arătând lucrarea lui Dumnezeu în făpturi. Dăruiește-ne și nouă, celor ce cu dragoste te cinstim pe tine, Ortodoxia s-o avem dreptar.

Stih: Prin sfinții care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile sale (*Psalm* 15: 3).

Răbdat-ai vitregiile temniței, foamea și setea, bătăile și mulțimea chinurilor, dar de Hristos nu te-ai lepădat,

Părinte Ilarion, ci pe El L-ai aflat sprijin și ocrotitor în necazuri și în suferințe, și de la El răsplătire ai așteptat, știind că nu cele trecătoare îndestulează, ci cele veșnice odihnesc pe cei ce se nevoiesc pentru El.

Stih: Dreptul ca finicul va înflori și precum cedrul din Liban se va înmulți *(Psalm* 91: 12).

Cu mulțime de părinți slujitori ai lui Hristos fiind în temniță și cu ei împreună slujind, ca o candelă ai strălucit în mijlocul lor, uimindu-i pe toți cu înălțimea teologiei tale, că ai învățat și ai așezat în inima ta dumnezeiești le învățături, Pătimirilor Domnului urmând, pe El iubindu-L, pe El căutându-L și pe El întru sfârșit aflându-L, te-ai sălășluit în cămara cea cerească. Roagă-l ca să ne deschidă și nouă ușa milostivirii Sale.

Slavă...,

a Sfântului Ilarion, glasul al 6-lea:

Mintea ta, cea de Dumnezeu luminată, a fost mai presus de pătimirile trupului neamestecată cu cele de jos, având întipărită în ea frumusețea cea dumnezeiască și arătându-se cu totul duhovnicească, prin luminarea Duhului, Sfinte Ilarion, părintele, povățuitorul și ocrotitorul nostru, roagă-te lui Hristos pentru noi.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 2-lea:

Tu-mi ești acoperământul cel tare, Crucea lui Hristos, cea în trei împărțită; sfințește-mă cu puterea ta, ca să mă închin ție și să te slăvesc cu credință și cu dragoste.

La binecuvântarea pâinilor, se cântă Troparul Sfântului (de două ori) și Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te... (o dată). Dacă nu se face binecuvântarea pâinilor, atunci se cântă:

TROPARUL Sfântului, glasul 1:

Cuvântul Evangheliei ai mărturisit, vrednic slujitor fiind turmei tale, și spre Taborul cel ceresc ai alergat, Pătimirii Domnului urmând. Pentru aceasta, te și veselești de slava Dumnezeirii, Părintele nostru Ilarion. Roagă-te lui Hristos Dumnezeu să miluiască sufletele noastre.

Slavă..., Și acum...,

a Praznicului, același glas:

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul..., se cântă Troparul Praznicului de două ori, Slavă..., al Sfântului, Și acum..., al Praznicului.

După Catisma întâi, Sedealna Sfântului Ilarion, glasul al 8-lea, podobie: *Pe Înțelepciunea....*

Părinte Ilarion, păstor neîntrecut te-a avut cetatea Aradului, că ai strălucit prin viața ta, prin mărturisire și prin jertfă, învățându-i pe păstoriții și ucenicii tăi tainele teologiei, dreapta credință și iubirea de neam, și zidind lui Dumnezeu biserică pământească, în Biserica cea din ceruri te-ai sălășluit. Dăruiește-ne nouă, celor ce cu credință și cu dragoste săvârșim pomenirea ta, să-L iubim pe Hristos, așa cum L-ai iubit și L-ai cunoscut tu, iar, cu mijlocirile tale, să ne sălășluim cu El în viața cea neîmbătrânitoare.

Slavă..., Și acum..., a Praznicului, glasul al 6-lea:

Astăzi s-a împlinit cuvântul prorocesc, că, iată, ne închinăm la locul unde au stat picioarele Tale, Doamne; și lemnul mântuirii primind, am câștigat izbăvire de patimile păcatului, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule Iubitorule de oameni.

După Catisma a doua, Sedealna Sfântului Ilarion, glasul al 8-lea, podobie: *Pe Înțelepciunea....*

Propovăduitor și tâlcuitor al tainelor cerești ai fost, Sfinte Ilarion, Teologule și Mărturisitorule. Harul lui Dumnezeu întărindu-te în toată vremea și dăruindu-ți teologhisirea ca dar, pe Cuvântul Hristos-Dumnezeu L-ai mărturisit, arătându-te dascăl iscusit al dreptei credințe, că ai văzut preoția în lumina Taborului, despre voia și lucrările lui Dumnezeu în lume povățuitor făcându-te, al pocăinței celei adevărate ai fost învățător și tâlcuitor al Tainelor Bisericii. Dăruiește-ne și nouă, celor ce cu evlavie ne închinăm icoanei tale, să ne facem părtași înțelegerii și trăirii tainelor vieții duhovnicești, prin rugăciunile tale.

Slavă..., Și acum..., a Praznicului, glasul al 6-lea:

Îndată ce a fost înfipt lemnul Crucii Tale, Hristoase, temeliile morții s-au clătinat, Doamne; că pe Cel pe Care Îl înghițise cu poftă iadul, L-a dat afară cu cutremur. Arătatu-ne-ai nouă mântuirea Ta, Sfinte, și Te slăvim pe Tine, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Polieleul și Mărimurile:

Stih 1: Auziți acestea toate popoarele. Ascultați toți cei ce locuiți în lume (*Psalm* 48: 1).

Mărimu-te pe tine, răbdătorule de chinuri, Părintele nostru Ilarion, și cinstim cu dragoste pătimirile pe care pentru Hristos le-ai răbdat.

Stih 2: Gura mea va grăi înțelepciune și cugetul inimii mele pricepere (*Psalm* 48: 3).

Fericimu-te pe tine, Sfințite Părinte Ilarion, și cinstim sfântă pomenirea ta, că te rogi pentru noi lui Hristos, Dumnezeul nostru.

Stih 3: Doamne, iubit-am bună-cuviința casei Tale și locul sălășluirii slavei Tale (*Psalm* 25: 8).

Stih 4: Gura dreptului grăiește înțelepciune și limba lui rostește dreptate (*Psalm* 36: 30).

Stih 5: Întru pomenire veșnică va fi dreptul, de auzul rău nu se va teme (*Psalm* 111: 6).

Stih 6: Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa Ta, în vecii vecilor te vor lăuda (*Psalm* 83: 5).

Apoi Slavă..., glasul 1:

Slavă Ție Treime Sfântă: Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ție, Dumnezeule.

Și acum..., același glas:

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Și, prin tine, cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia,
slavă Ție, Dumnezeule (de trei ori).

După Polieleu și Mărimuri, Sedealna Sfântului Ilarion, glasul al 8-lea, podobie: *Pe Înțelepciunea*....

Învățat-ai, Părinte Ilarion, că jertfa și suferințele lui Hristos sunt temeiul jertfei și suferinței noastre; pentru aceasta, ai luat Crucea lui Hristos ca jug pe umerii tăi, îndurând prigoanele și ai arătat tuturor dragoste desăvârșită prin suferință, iar temnița altar al slujirii cuvântului și Tainelor Bisericii ai făcut-o, întraripându-te cu dumnezeiescul dor. Pentru aceasta și cunună nepieritoare de la Hristos ai dobândit, Sfinte Ilarion, mult pătimitorule. Dăruiește-ne și nouă, prin rugăciunile tale cele de-a pururea către Dumnezeu, darul de a purta Crucea cu credință, bărbăție și răbdare.

Slavă..., Și acum..., a Praznicului, glasul al 6-lea:

Cruce, izgonitoarea demonilor, tămăduirea celor neputincioși, tăria și păzitoarea credincioșilor, lauda dreptslăvitorilor, întărirea Bisericii lui Hristos, fii nouă îngrădire, zid și pază, lemnule binecuvântat.

Antifonul întâi al glasului al 4-lea:

Din tinerețile mele...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea (*Psalm* 131: 9, 13):

Preoții Tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura.

Stih: Că a ales Domnul Sionul şi l-a ales ca locuinţă Lui.

Toată suflarea să laude pe Domnul...

Evanghelia de la Luca (12: 8-12):

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Oricine va mărturisi pentru

Mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu. Oricui va spune vreun cuvânt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta. Iar, când vă vor duce în sinagogi și la dregători și la stăpâniri, nu vă îngrijiți cum sau ce veți răspunde, că Duhul Sfânt vă va învăța, chiar în ceasul acela, ce trebuie să spuneți.

Psalmul 50

Slavă..., glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile Sfințitului Tău Mucenic Ilarion, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta...

Stihira, glasul al 6-lea:

Viața ta a strălucit ca un Tabor prealuminos, că te-ai făcut păstor și învățător al turmei lui Hristos, cu viețuirea ta cea plină de sfințenie, cu învățătura ta cea plină de dumnezeiască lumină, din Teologia cea de sus înrâurită și cu mărturisirea cea prin pătimire, după pilda sfinților celor din vechime. Ca un povățuitor duhovnicesc, plin de har și de putere te-ai arătat în vremurile din urmă, Părintele nostru Ilarion. Roagă-te lui Hristos-Dumnezeu pentru noi, cei ce cu dragoste și cu bucurie duhovnicească săvârșim sfântă pomenirea ta.

CANOANELE

Canonul Praznicului din 14 septembrie, cu Irmosul pe 6 și al Sfântului Ilarion, pe 8.

CANONUL Sfântului Ilarion

Glasul al 4-lea

Cântarea 1-a

Irmos: *Deschide-voi gura mea...*

Stih: Sfinte Sfințite Mucenice Ilarion, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Ca un luceafăr de dimineață, ca un soare ce luminează pe oameni, ca un dreptar al credinței și al teologiei ne-ai răsărit nouă, fiilor tăi, călăuzindu-ne cu învățăturile tale, Sfinte Părinte Ilarion.

Cu limba ta cea de foc ai umplut pământul românesc cu învățăturile cele drepte, cu viețuirea ta ai îndreptat cugetele păstoriților tăi și cu mărturisirea ta ai îndepărtat norul hulitorilor de Dumnezeu, Părinte minunate.

Slavă...

Piatră nemișcată, stâlp și temelie te-ai arătat Bisericii lui Hristos, Celui ce este Piatra din capul unghiului; pe Aceasta ai zidit învățăturile tale, ca niște pietre preaalese, înțeleptule Părinte.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Ceea ce singură nu știi de nuntă, cinstită Marie, pururea Fecioară, Maică, Născătoare de Dumnezeu, preacurată Stăpână, care ești mai aleasă și mai înaltă decât toate făpturile, pe tine nădejde toți te-am agonisit.

Catavasia: Cruce însemnând Moise...

Cântarea a 3-a

Irmos: *Pe ai tăi cântăreți...*

Mintea făcând-o stăpână peste patimi, te-ai arătat povățuitor al pocăinței și, strălucindu-ți cugetul prin razele cele de taină, ne-ai luminat pe noi spre a cinsti Dumnezeirea cea în trei Ipostasuri, Sfinte Ilarion, învățătorul nostru.

Tablele cele de Dumnezeu scrise le-a primit Moise, intrând oarecând în nor; iar tu, arătându-te credincios adevărului prin iubire, ai primit descoperirea tainelor dumnezeiești, pe care le-ai propovăduit poporului celui dreptcredincios.

Slavă...

Cuvântul cel fără de început al Tatălui, a dăruit minții tale cuvântul teologiei și al înțelepciunii celei de sus, pe care ucenicilor tăi împărtășindu-l, te-ai arătat plin de sfințenie și de lumină, fiind pentru ei lumină, Părinte.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Cel ce este Dumnezeu mai presus de toate, pentru milostivirea Sa, vrând să ridice din moarte și din stricăciune firea omenească, S-a sălășluit în curatul tău pântece, Fecioară preacurată.

Sedealna Sfântului Ilarion, glasul al 4-lea, podobie: *Spăimântatu-s-a Iosif...*

Jertfă și lucrare neîncetată a fost slujirea ta, Părinte, prin care ai zidit și ai întărit în inimile credincioșilor credința cea neclintită în Dumnezeu și dragostea de neam și de Ortodoxie, povățuindu-i pe toți pe calea mântuirii și descoperindu-le lucrarea minunată a harului dumnezeiesc în făpturi. Pe acesta pogoară-l și în inimile noastre, ale celor ce cu evlavie săvârșim sfântă pomenirea ta.

Slavă..., Și acum...,
a Praznicului, glasul al 4-lea,
podobie: *Degrab ne întâmpină...*

Întru tine, de trei ori fericită și de viață purtătoare Cruce,

popoarele veselindu-se, cu oștile cele fără de moarte împreună prăznuiesc; cetele ierarhilor cu frică te laudă, mulțimile preoților, monahilor și credincioșilor cu bucurie ți se închină; și toți slăvim pe Hristos, Cel ce pe tine S-a răstignit.

Cântarea a 4-a

Irmos: *Cel ce șade în slavă...*

Primit-ai darul preoției, Părinte Ilarion, și ai slăvit pe Hristos, iar pentru El biserică pământească ai zidit. Caută din cer, spre cei ce cu credință te laudă și păzește-i prin rugăciunile tale.

Trezind sufletele oamenilor din nebunia cugetării fără Dumnezeu, ai mustrat înșelăciunea acestui veac și rătăcirea cea pierzătoare de suflete; roagă-te pentru a noastră luminare, ca un slujitor preaales a lui Hristos.

Slavă...

Arătatu-te-ai ucenic ales al lui Hristos Dumnezeu, ajungând la înălțimea bunătății celei desăvârșite și, scăpând din lanțurile și meșteșugirile vrăjmașilor, prin iubire și jertfelnicie ai arătat tuturor calea spre Adevăr.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Fecioară ai rămas după naștere, și ai născut pe Însuși Făcătorul și Dumnezeul tuturor, Care ni S-a arătat nouă, în chip neobișnuit și străin, Născătoare de Dumnezeu, întru tot lăudată.

Cântarea a 5-a

Irmos: *Spăimântatu-s-au toate...*

Străbătut-ai înțelesurile Scripturilor, Părinte Ilarion, asemenea corăbierului marea și perlele cele ascunse aflându-le, la cunoașterea cea liniștită ai îndreptat turma ta, iar mreaja cuvântului întinzând, mintea ți-ai ridicat deasupra valurilor tulburi.

Să se veselească astăzi adunarea teologilor, prăznuind pe cel ales dintre dascăli, căci cu harul lui cel bogat, îndestulează sufletele celor ce se apropie de cunoașterea slavei Dumnezeirii și de frumusețea Filocaliei.

Slavă...

Tabăra îngerilor, adunarea prorocilor, dumnezeiasca ceată a apostolilor, cu ierarhii și slujitorii Domnului și oastea mucenicilor împreună cu noi se veselesc la prăznuirea alesului lui Hristos, Ilarion, că viața duhovnicească a avut-o întruchipată în sine.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Rug aprins de foc și nemistuit, mai înainte a văzut, oarecând, Moise; Maica lui

Dumnezeu și Fecioară, acela a închipuit pântecele tău cel de Dumnezeu primitor, care a încăput Focul cel nestricăcios.

Cântarea a 6-a

Irmos: *Înțelepții lui Dumnezeu...*

Ca pe o podoabă împărătească te are cetatea Aradului, preaînțelepte Ilarion, și, bucurându-se de cuvintele tale, cheamă lumea la veselie duhovnicească și la dumnezeiască împărtășire din darurile tale, propovăduitorule al harului, nu înceta a te ruga pentru sufletele noastre.

Se bucură pământul Crișanei, că ai sădit în el cuvântul lui Dumnezeu, lucrând „cu timp și fără timp" și rod însutit aducând; pentru acesta ai luat cununa răsplătirilor din dreapta cea de sus. Roagă-te, să se mântuiască turma ta!

Slavă...

Râvnitor fiind ca și Ilie, prin cuvânt și prin faptă, l-ai făcut pe Dumnezeu cunoscut păstoriților tăi și obștesc ocrotitor tinerilor te-ai arătat, pe toți povățuindu-i la calea pocăinței; drept aceea, te lăudăm pe tine, Sfinte Ilarion, prieten al Mirelui ceresc.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, nor ușor; bucură-te, ușă prin care a trecut singur Dumnezeul nostru, Născătoare de Dumnezeu, cu naștere fără stricăciune și fără sămânță din tine Fiu născându-Se, iar nu schimbându-Se.

CONDACUL Sfântului Ilarion,
glasul al 2-lea,
podobie: *Pe Născătoarea de Dumnezeu...*

Pe grăitorul de Dumnezeu și mărturisitorul lui Hristos, pe Sfântul Preot Ilarion, care a odrăslit din pământul Crișanei și s-a arătat ca o făclie aprinsă a dreptei credințe, învățând și povățuind pe cei credincioși pe calea mântuirii, să-l lăudăm cu evlavie, că a primit cununa muceniciei și luminii celei neînserate s-a făcut părtaș.

ICOS

Luminează mintea mea, grăitorule de Dumnezeu, Sfinte Ilarion, ca să laud viața ta cea preaminunată, că nu pot să-ți aduc ție cuvânt, de nu-mi vei da mie cuvânt și cunoaștere, putere și înțelegere, ca dintru bogăția vieții tale să încununez cinstitul tău creștet cu laude pentru virtute, pentru învățătura cea dreaptă și pentru slăvita mucenicie. Deci, ca unul care stai înaintea Luminii celei dintâi, mijlocește și pentru noi lumină, că te-ai învrednicit a primi cununa muceniciei și luminii celei neînserate te-ai făcut părtaș

SINAXAR

În luna septembrie, în ziua a optsprezecea, săvârşim pomenirea Sfântului Preot Mucenic Ilarion Felea.

Sfântul Ilarion Felea s-a născut în Valea Bradului, din părțile Hunedoarei, într-o familie preoțească, în 28 martie 1903, în vinerea Floriilor, în ziua când în calendar este pomenit Cuviosul Ilarion cel Nou. Dorind să devină preot, asemenea tatălui său, a urmat cursurile Academiei Teologice din Sibiu şi ale Facultății de Teologie din Bucureşti, pe care le-a încununat în 1939 cu teza de doctorat, dobândind o înaltă cunoaştere teologică. Pe lângă teologie, Sfântul Ilarion a urmat și cursurile Facultății de Litere și Filosofie din Cluj, între anii 1927-1929. Cunoaşterea dobândită a aşezat-o în slujirea tinerilor de la Liceul „Avram Iancu" din Brad. În anul 1927, în biserica din Crișcior, s-a căsătorit cu Valeria, care-i va rămâne alături toată viața, dăruindu-i doi copii, dintre care unul va muri de o boală nemiloasă. La scurt timp după căsătorie a fost hirotonit diacon, iar, mai apoi, preot și duhovnic, de către Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului, în capela mitropolitană de la Sibiu, fiind instalat preot în Valea Bradului, în 1927, la praznicul Schimbării la Față. După trei ani de păstorire rodnică în Valea Bradului, în 1930 a fost rânduit preot la parohia Șega din Arad, unde a dus la bun sfârșit construcția bisericii, slujind cu jertfelnicie pe credincioşii încredinţaţi spre păstorire, venind în sprijinul celor aflați în nevoi sufleteşti şi materiale şi învățând poporul prin catehezele şi predicile rostite în biserică și prin lucrarea bisericească şi culturală pe care o desfăşura la Casa Culturală a parohiei. Prin predică şi slujire la Altar, Sfântul Ilarion a desfăşurat, de-a lungul timpului, o lucrare pastorală şi culturală însemnată şi în alte parohii şi instituții şcolare din cuprinsul Eparhiei Aradului.

Pentru vrednicia sa preoțească, a fost chemat, în anul 1939, de Episcopul Andrei Magieru, ca preot la Catedrala Veche a Aradului, unde va sluji până la ultima sa întemnițare, urmată de moartea martirică. Prin slujirea sa, a însufleţit toată biserica în rugăciune şi credință, predicile lui fiind rostite cu o putere care mişca inimile. Cunoscut şi iubit, căutat şi cinstit de tineri şi de oameni în vârstă, cărora le tâlcuia tainele credinței, ale Evangheliei şi ale vieţuirii creştine, a rămas în amintirea tuturor ca un înțelept duhovnic, iar, pentru generații de preoți care au slujit Sfintele Altare ale Bisericii Ortodoxe din vestul țării, Părintele Ilarion a fost profesorul și păstorul model, cu glasul de tunet și înfățișare ascetică, impunătoare. De la catedra Academiei Teologice din Cluj şi, mai ales, de la catedra Academiei Teologice din Arad, a deschis inimile multor tineri spre tainele teologiei, învățându-i dreapta credință ortodoxă, pe care a mărturisit-o cu preţul vieţii. Teologia Sfântului Ilarion era nedespărțită de viața Bisericii, de rugăciune, de nevoințe, de mărturisire şi de jertfă, fiind întemeiată pe Sfânta Scriptură, pe scrierile

Sfinților Părinți, pe textele filocalice și pe *Viețile Sfinților*.

Odată cu venirea la putere a regimului comunist ateu în România, începând cu anul 1945, s-a deschis Drumul Crucii pentru Sfântul Ilarion, care a fost arestat, bătut, înlăturat şi întemniţat de mai multe ori pentru mărturisirea credinței. Ultima arestare a Sfântului Ilarion a avut loc în anul 1958, acesta fiind dus la Bucureşti, apoi transferat la Penitenciarul din Cluj, unde a fost judecat și condamnat, în urma unor mărturii mincinoase, la 20 de ani de temniță grea și 8 ani de degradare civică. De la Cluj a fost mutat la Gherla şi, de acolo, în temnița grea de la Aiud. Ca și atunci când se afla în libertate, Sfântul Ilarion a mărturisit şi în temniță aceeaşi credință nestrămutată în Iisus Hristos, potrivit învățăturilor Bisericii, deşi a fost bătut, amenințat, înfometat și anchetat până la sleirea puterilor sale trupești. La Aiud, Sfântul Ilarion a făcut din temniță un amvon al teologiei, rămânând în conştiința deținuților ca un mărturisitor.

În închisoarea de la Aiud, Sfântul Ilarion a trecut la cele veșnice în 18 septembrie 1961, întrucât, deși era bolnav, i s-a refuzat asistența medicală. Două zile deținuții l-au vegheat, apoi a fost dus să fie îngropat în cimitirul comun, nu înainte ca să i se înfigă în inimă o bară ascuțită de fier, chip în care gardienii se asigurau de moartea deținutului. În timpul înmormântării, care a avut loc noaptea, preoții deținuți, în număr de aproape 400, i-au rostit în tăcere prohodul în celulele lor. Toată viața, Sfântul Ilarion a căutat sfințenia în Hristos, prin slujirea Bisericii şi a Teologiei, pecetluită prin mărturia cea mai de pe urmă, a morții sale martirice în temnița de la Aiud.

Pentru rugăciunile lui, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne pe noi! Amin.

Cântarea a 7-a

Irmos: *N-au slujit făpturii...*

Ca aurul în topitoare, în cuptorul pătimirilor ai fost închis Părinte, dar nu ai fost mistuit; că, fiind pus la încercare, ți-ai arătat credința neclintită și, biruind pe vrăjmași ai unit propovăduirea cu mărturisirea.

Nu te-ai înfricoșat în fața primejdiilor, Sfinte Ilarion, nu te-ai rușinat a mărturisi pe Hristos în fața puternicilor acestei lumi, nu te-ai sfiit a urma Golgota pătimirilor, ci, Pătimirii Domnului urmând, cu mucenicii acum dănțuiești.

Slavă...

Cunoscându-ți mai dinainte sfârșitul, nu te-ai spăimântat, ci în chip tainic l-ai vestit celor împreună-pătimitori, mărturisind iubirea Treimii și cântând cu veselă inimă: „Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri”!

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Bucură-te, Marie, cetate însuflețită a Împăratului împăraților, Hristos, de care s-au

grăit lucruri preaslăvite. Bucură-te, dumnezeiască Mireasă, care ne treci de pe pământ la cer și din stricăciune la viață.

Cântarea a 8-a

Irmos: *Pe tinerii cei binecredincioși...*

Jertfitu-ți-ai, Sfinte, întreaga ta viață, Împăratului tuturor, că, aprinzându-te de dragostea Lui, ai făcut din temniță altar și din lanțuri legături de binecuvântare, rămânând nears de focul încercărilor.

De mulțimea bătăilor fiindu-ți omorât cinstitul trup, nicidecum sufletul nu ți-a fost atins de urgia chinuitorilor și ți-ai agonisit, după cuviință, viața cea neîmbătrânitoare, Sfinte Ilarion.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Ca și cu o porfiră fiind împodobit cu pătimirile tale și Crucea ținând ca pe un steag de biruință, mormântul tău necunoscut este cinstitorilor tăi, dar cu Hristos împărățești acum, mărturisitorule Ilarion, pentru lume rugându-te.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Milostivă, de Dumnezeu Născătoare, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cel milostiv, vezi suferința și suspinul poporului tău și grăbește a-L ruga să Se milostivească spre noi, cei ce cu dragoste te cinstim.

Cântarea a 9-a

Irmos: *Tot neamul pământesc...*

Arătatu-te-ai slujitor preaales, fiind uns cu mirul preoției și dăruind tuturor cunoașterea cea adevărată și, turma ta la pajiștea înflorită a dumnezeieștilor învățături povățuind-o, înmiresmezi simțurile noastre ca o tămâie bine mirositoare.

Lumină te-ai arătat, dumnezeiescule Părinte Ilarion, teologhisind Treimea cea nedespărțită și, prin chinuri biruind toată înșelăciunea, pe toți îi minunezi cu viețuirea și învățăturile tale; pentru aceasta, pe tine te lăudăm.

Slavă...

Cântarea aceasta pe care o aducem ție, Părinte preacinstite, întocmai ca pe cei doi bănuți ai văduvei primește-o ca dar de la noi, iar tu, ca unul care ai urmat bunătățile cele dumnezeiești, fă-ne și pe noi următori poruncilor Domnului, umplând sufletele noastre de dumnezeiescul dor.

Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu:

Cetele îngerești cu dulci cântări pe tine te laudă, Fecioară. Că pe Acela, către Care nu pot să privească, din pântecele tău curat L-ai născut; Care trup a luat fără schimbare, Preacurată, dumnezeiască Mireasă.

LUMINÂNDA, glasul al 3-lea:

Stând în lumina Taborului ceresc, Părintele nostru Ilarion, împreună cu cetele sfinților mărturisitori ai lui Hristos și teologi, pe noi cei ce lăudăm pomenirea ta, ajută-ne să pătrundem cu mintea și cu inima tainele Teologiei celei de sus, prin rugăciunile tale.

Slavă..., Și acum...,
a Praznicului, glasul al 2-lea,
podobie: *Privind ucenicii la Tine....*

Crucea este păzitoarea a toată lumea; Crucea, podoaba Bisericii; Crucea, stăpânia celor ce conduc; Crucea, întărirea credincioșilor; Crucea, slava îngerilor, și demonilor rană.

LA LAUDE

Stihiri pe 6: 3 ale Praznicului și 3 ale Sfântului.

Stihirile Praznicului, glasul al 2-lea, podobie: *Casa Efratului...*

Astăzi Crucea lui Hristos se înalță, lemnul cel de viață purtător, pe care cu trupul a fost răstignit, pe toți la mântuire chemând.

Lemnul Crucii înălțat văzându-l, să dăm laudă lui Dumnezeu, Celui ce S-a răstignit cu trupul, pentru bunătatea Sa.

Bucură-te, dumnezeiască păzitoare a credincioșilor, zidul cel nebiruit, Crucea Domnului, prin care de pe pământ la cer ne-am înălțat.

Stihirile Sfântului Ilarion, glasul 1, însuși glasul:

Viața ta ca un nou rai s-a arătat, Părinte Ilarion; că ai fost învățător al turmei tale cu trăirea și mărturisirea, ca o trâmbiță cu dumnezeiesc glas al învățăturilor celor sfinte și stâlp neclintit al strămoșeștii noastre credințe; povățuitorule pe cărările duhului și ale adevărului; pe săraci miluind, pe tineri și pe prunci îndrumând, toate întristările și bucuriile păstoriților tăi împărtășindu-le, viața în Hristos pe toți învățându-i și împreună cu aceștia slujind și cu ei pătimind. Roagă-te și pentru noi, cei ce pomenim ziua mutării tale în cămările cerești.

Ca o trâmbiță cu dumnezeiesc glas te-ai făcut, Sfinte Ilarion, Părintele nostru, propovăduind învățăturile cele sfinte și tâlcuind tainele credinței celei drepte prin mărturisire și viață aleasă. Întărește-ne, Sfinte, în ortodoxia credinței pe noi, cei clătinați de valurile îndoielilor și ispitelor lumii.

Pătimind ca un nou Iov, nu ți-ai despărțit nădejdea și așteptarea de Hristos, Cel ce te-a

întărit pe tine, pe Care L-ai iubit și pe Care L-ai mărturisit, îndurând prigoană, foame și sete, frig și bătăi, de la cei fără de Dumnezeu, pe toți minunându-i cu viețuirea și răbdarea ta, cea mai presus de puterile omenești. Izbăvește-ne și pe noi, cei ce ne rugăm ție, de ispitele veacului acestuia.

Slavă..., a Sfântului, glasul al 6-lea:

Slujitor mult râvnitor al Tainelor Bisericii și săvârșitor evlavios al Jertfei celei Sfinte, sfințindu-ți cu totul viața și ca o lumină călăuzitoare făcându-te tuturor în întunericul veacului în care ai trăit, propovăduit-ai pe Hristos, Lumina lumii, pe El iubindu-L, și de El nedespărțindu-te chiar și în vâltoarea prigonirii. Pe Cel ce te-a mutat pe tine din cele trecătoare către cele veșnice, încununându-te cu cunună împărătească, roagă-L să ne dăruiască și nouă puterea de a-L mărturisi prin credință curată și dreaptă viețuire.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea:

Chipul cel strălucitor al stelelor, te-a arătat, o, preasfântă Cruce, semn de biruință binecredinciosului împărat, a cărui maică, Elena, aflându-te, lumii te-a descoperit. Pentru aceasta, înălțată văzându-te astăzi, credincioșii grăim: Luminează-ne pe noi cu strălucirea ta, Cruce purtătoare de viață; sfințește-ne cu tăria ta, preacinstită Cruce; și ne întărește pe noi cu înălțarea ta, ceea ce te înalți asupra taberei vrăjmașilor.

Doxologia mare, Troparele, Ecteniile și Otpustul.

La Sfânta Liturghie

Fericirile pe 8: 4 din Cântarea a 5-a a Praznicului și 4 din Cântarea a 6-a a Sfântului.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea
(*Psalm* 67: 36, 3):

Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israel.

Stih: Drepții să se bucure și să se veselească înaintea lui Dumnezeu, să se desfăteze întru veselie.

APOSTOLUL
(de la Sfinții Mărturisitori din 21 octombrie)
Din *Epistola către Coloseni*
a Sfântului Apostol Pavel, citire
(1: 24-29; 2: 1):

Fraților, acum mă bucur de suferințele mele pentru voi și împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, care este Biserica, al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu, taina cea din veci ascunsă neamurilor, iar acum descoperită sfinților Săi, cărora

a voit Dumnezeu să le arate care este bogăția slavei acestei taine între neamuri, adică Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei. Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om și învățând pe orice om, întru toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe tot omul, desăvârșit în Hristos Iisus. Spre aceasta mă și ostenesc și mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârșesc în mine cu putere, fiindcă vreau să știți cât de mare luptă am pentru voi.

Aliluia, glasul al 4-lea (*Psalm* 91: 12, 13)

Stih 1: Dreptul ca finicul va înflori și precum cedrul din Liban se va înmulți.

Stih 2: Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile casei Dumnezeului nostru vor înflori.

EVANGHELIA

(de la Liturghia din 23 aprilie)

Din *Sfânta Evanghelie de la Ioan*, citire (15: 17-27; 16: 1-2):

Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Aceasta vă poruncesc: Să vă iubiți unul pe altul. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decât pe voi m-a urât. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar, pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște. Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, și pe al vostru îl vor păzi. Dar toate acestea le vor face vouă din pricina numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel Care M-a trimis pe Mine. Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovățire pentru păcatul lor. Cel ce mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu. Dacă nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-ar fi făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au văzut și M-au urât și pe Mine și pe Tatăl Meu; iar aceasta, ca să se împlinească cuvântul cel scris în Legea lor: „M-au urât pe nedrept". Iar când va veni Mângâietorul, pe care Eu Îl voi trimit vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sunteți cu Mine. Acestea vi le-am spus ca să nu vă poticniți în credința voastră. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; și chiar va veni vremea când oricine vă va ucide va crede că aduce închinare lui Dumnezeu.

CHINONIC (*Psalm* 111: 6)

Întru pomenire veșnică va fi dreptul. Aliluia.